

The background features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes, each with a lighter blue ring around its center. These circles are arranged in a vertical line, with the largest at the top, a medium one in the middle, and the largest at the bottom. Two thin blue lines intersect at the top left and extend diagonally across the page, framing the circles.

PLAN DE IGUALDADE

CEIP RAQUEL CAMACHO

CURSO 2019-20

Contido

1. Introducción.....	3
2. Contextualización	3
3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTI fobia.....	5
4. Obxectivos coeducativos.....	7
4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.....	7
4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.....	7
4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.....	7
4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.....	7
5. Medidas concretas de actuación :	7
5.1. Organización do centro.....	7
5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.....	8
5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.....	8
5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.....	9
6. Seguimento e avaliación.....	9

1. Introducción

O plan de igualdade do noso centro xorde da necesidade de consolidar o principio democrático de igualdade entre os sexos tal e como se recolle nos artigos 1 e 2 da lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio. Fomentando actuacións que favorezan o coñecemento das diferencias entre nenos e nenas, mulleres e homes para establecer as condicións escolares que permitan corrixir as discriminacións e estereotipos sexistas, a formación do alumnado na autonomía persoal como base para fomentar o cambio nas relacións de xénero e a corrección de desequilibrios entre homes e mulleres nas distintas actividades escolares ofrecendo modelos non estereotipados. Implicando a totalidade da comunidade educativa, concibindo que a educación das novas xeracións constitúe o motor de cambio nas relacións entre nenas e nenos, mulleres e homes e coa idea de chegar a conseguir unha sociedade máis xusta e equilibrada.

O Obxectivo fundamental deste plan é o de coordinar todas aquelas actuacións que son necesarias para que a igualdade atravesese todo o centro educativo e para que esta sexa sistemática en todas as aulas e ámbitos.

A educación para a igualdade entre homes e mulleres debe ocupar un lugar preeminente na educación en valores que pretendemos; e a educación escolar debe contribuír a que os alumnos e alumnas sexan capaces de identificar situacións nas que se produce este tipo de discriminación polo xénero, de analizar as súas causas e de actuar eles mesmos á súa vez de acordo con estes valores igualitarios.

2. Contextualización

2.1.-Normativa

- A constitución española de 1978 reconeceu no seu artigo 14 a igualdade ante a lei por razóns de sexo e establece no artigo 9.2 que é unha obriga dos poderes públicos promover as condicións para que esa igualdade sexa real e efectiva.
- Resolución do Parlamento Europeo, do 9 de xuño de 2015, sobre a estratexia da UE para a igualdade entre mulleres e homes despois de 2015: considera que os estereotipos de xénero seguen tendo unha grande influencia no ámbito educativo e destácase o papel decisivo que desempeña a educación e a capacitación na loita contra eses estereotipos e para poñer fin á discriminación baseada no xénero, así como os seus efectos positivos para as mulleres e para a sociedade e a economía en xeral.
- Artigo 1 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación: establece como principio da educación “o desenvolvemento, na escola, dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres, así como a prevención da

PLAN DE IGUALDADE

---

violencia de xénero”. No artigo 2 dise que o sistema educativo se orientará á consecución de determinados fins, entre os que salienta a “educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres (...)”.

- A Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade de mulleres e homes.
- Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade nos artigos nos seus artigos 17 e 18.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia establece o obxectivo da igualdade entre mulleres e homes na sociedade como finalidade primordial dos distintos niveis educativos, incluíndo tamén diversas referencias nos contidos concretos dos currículos.
- Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero dedica o capítulo III do Título I ás medidas encamiñadas á formación e prevención da violencia de xénero.
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia, que dedica o capítulo V ás medidas no ámbito da educación (artigos 22, 23,24, 25 e 26)
- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar (DOG do 27 de xaneiro), contempla a integración do principio de igualdade entre mulleres e homes, para o que resolve establecer, sobre a base dun diagnóstico previo, as necesidades, os obxectivos, as directrices básicas e as actuacións, incluíndo a mediación na xestión dos conflitos, e conterà actuacións preventivas, reeducadoras e correctoras.
- Plan de convivencia do Ceip Raquel Camacho.

2.2.-0 centro

CARACTERÍSTICAS DO NOSO CENTRO

Indicadores internos:

Perfil do Claustro de profesoras e profesores : Dos 32 membros do claustro 29 son mestras e 3 mestres.

Perfil do Consello Escolar: dos 15 membros 13 son mulleres e 2 son homes. Unha das membros do Consello escolar é a responsable da coeducación e igualde entre sexos do centro.

Cargos de responsabilidade: Directora , xefa de estudos e secretaria

Perfil do alumnado: O número de alumnos e algo superior ao de alumnas, (193 alumnos e 168 alumnas) que se reparten nas clases distribuídos nos diferentes niveis, de xeito equilibrado, tanto en número, como xénero como en NEE.

PLAN DE IGUALDADE

Actividades extraescolares : En toda as actividades ofertadas pola ANPA participan de maneira indistinta tanto nenos coma nenas.

Dentro Plan de acción tutorial recóllense accións orientadas a fomentar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres e a previr a violencia de xénero, á igualdade e non discriminación.

O recreo e o xogo: O período de recreo é un dos momentos onde se producen con frecuencia incidencias ou conflitos entre o alumnado. O patio de recreo é o espazo de xogo que os nenos e nenas utilizan fóra xa dos límites da aula para establecer vínculos relacionais máis libres e onde a interacción con outros grupos é maior.

É por iso que resulta tamén un espazo educativo proveitoso onde se establecen unhas normas de funcionamento claras e precisas que todo o profesorado debe coñecer e aplicar de forma xeneralizada e coordinada. Para iso debe haber unha organización definida de uso dos espazos de xogo e de vixilancia do profesorado. Esta organización recollese nas Normas de Organización, Funcionamento e Convivencia.

Desde o curso 18-19 durante o recreo estanse a levar a cabo un proxecto de patios activos, con diversidade de xogos nos que se anima a participar a nenos e nenas independentemente de cal sexa o xogo. Os monitores e monitoras dos xogos tamén son grupos heteroxéneos de nenos e nenas que van rotando semanalmente.

Indicadores externos:

As familias da zona son de clase media-baixa ; temos un gran número de alumnado inmigrante e de familias desfavorecidas, con moitas carencias nos recursos máis básicos.

3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTI fobia

O Plan de Igualdade ten un claro carácter transversal, polo que se incorporan os valores de igualdade en todas as actividades e diríxense a toda a comunidade educativa.

Procurase tamén que a igualdade, ou as actividades que se relacionan co Plan de Igualdade, non se entendan como un feito illado, senon como unha actitude necesaria e permanente que o alumnado incorpora de forma natural a súa realidade diaria e no seu entorno máis próximo: familia, compañeiros, amigos, etc.

Todas as actividades do colexio tratan de facer conscientes ao alumnado da importancia de descubrir as necesidades dos demais, como modo de combater a desigualdade.

As accións formativas son verdadeiramente eficaces cando os pais eo colexio as fan súas e as complementan:

PLAN DE IGUALDADE

- ✚ O Plan de Acción Tutorial que desenvolve o Titor de aula ten especialmente en conta o respecto á igualdade de dereitos e oportunidades, o diálogo, a cooperación e a relación entre as persoas.
- ✚ O Departamento de Orientación traballa estes aspectos co alumnado e as familias, procurando detectar carencias ou situacións de risco.
- ✚ En Educación Física e nas actividades deportivas, insístease en reflectir unha imaxe positiva das mulleres no deporte, diversificada e exenta de estereotipos de xénero. Debe erradicarse o sexismo na linguaxe oral dos profesionais do deporte, evitando vincular con atributos masculinos a motivación para a acción ou, polo contrario, usar termos femininos como reforzo negativo, pois son hábitos aínda moi presentes na linguaxe coloquial.
- ✚ Nas entrevistas persoais de tutoría cas familias do alumnado tamén se tratan estes temas e pode ser ocasión de advertir sobre actitudes ou comportamentos individuais ou familiares que son contrarios á igualdade.
- ✚ Todo o profesorado, secuenciando de forma progresiva e sistemática as actividades e adaptándose ás idades e características dos alumnos, leva a cabo unha formación en igualdade e no respecto aos demais mediante accións que se concretan por exemplo en:
  - Crear un clima de tolerancia e participación, fundamentado na superación de calquera discriminación, na igualdade e na análise crítica de estereotipos culturais e sociais.
  - Crear unha actitude de escoita atenta e respectuosa cas quendas de palabra, sen interromper a quen fala, intervindo sen tratar de impoñer o propio criterio, etc.
  - Crear un ambiente propicio para o debate e o diálogo, que fomenta o uso respectuoso da palabra, alleo a calquera discriminación, ofensa ou descualificación a outras persoas ou culturas.
  - Propiciando e favorecendo oportunidades de cooperación: traballos en equipo, zonas de traballo, encargos e responsabilidades no colexio e na casa, atención aos demais (pais, irmáns, compañeiros, persoas que precisan axuda, etc.).
- ✚ Na elección de libros de texto e outros materiais, procurarase que as concrecións do currículo destaquen o valor da igualdade, a tolerancia, o respecto e a cooperación.
- ✚ Nos plans de lectura, resaltase e analízase o papel das mulleres en todos os ámbitos sociais e nas distintas etapas da Historia, e a súa contribución ao avance do saber, en especial nas áreas consideradas tradicionalmente masculinas.
- ✚ Os patios e demais espazos escolares utilízanse de forma compartida e non excluínse.
- ✚ No Consello Escolar cóntase con un membro encargado de fomentar a igualdade. Esa persoa identifica posibles discriminacións e estereotipos sexistas.

4. Obxectivos coeducativos

4.1. *Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes: .*

- Integrar e contemplar de modo transversal a perspectiva de xénero no PE e nos proxectos que o integran.
- Impulsar e favorecer a práctica escolar inclusiva e equitativa , mediante a utilización dunha linguaxe non sexista nas súas expresións visuais , orais , escritas e en entornos dixitais.

4.2. *Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.*

- Promover actuacións encamiñadas á sensibilización, visualización e prevención da violencia de xénero

4.3. *Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.*

- Entender a diferenza como unha fonte de aprendizaxe e enriquecemento e aprendizaxe para toda a comunidade educativa para nos enriquecer, aprender a convivir coas demais persoas e para fomentar o pensamento crítico

4.4. *Prevención, detección e intervención en casos de LGBTI fobia.*

- Educar na diversidade afectivo sexual desde idades temperás.
- Educar na diversidade para a igualdade.

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:

Algunhas destas medidas tamén están recollidas no apartado 6.1 do Plan de convivencia no seu apartado D :

5.1. *Organización do centro:*

- ✚ Empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.
- ✚ Nomear unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar para participar no impulso do Plan de igualdade.
- ✚ Difundir o plan entre os distintos axentes da comunidade (con especial atención ás familias).
- ✚ Promover a formación do profesorado, do alumnado e das familias en materia de igualdade.
- ✚ Reparto equilibrado de tarefas e responsabilidades entre o alumnado de ambos sexos.
- ✚ Igualdade de trato entre o alumnado en todos os aspectos educativos (curriculares, organizativos, metodolóxicos, actitudinais, etc.)

PLAN DE IGUALDADE

- ✚ Potenciar os comportamentos e actitudes relacionais entre o alumnado que sexan igualitarios.
- ✚ A perspectiva de xénero debe estar incluída e debe ser tida en conta en todas as áreas. O labor máis importante respecto diso desenvólvese obviamente na titoría, con todo o compromiso debe ser asumido por todo o profesorado. As actuacións educativas serán máis efectivas canto máis interiorizadas estean polos equipos educativos.
- ✚ Impulsar actividades sobre coeducación dirixidas ao alumnado (talleres, charlas, conmemoracións, etc.)
- ✚ Colaborar con outras entidades, institucións e organismos na realización de actividades coeducativas e para ofrecer recursos sobre coeducación .
- ✚ Celebración de datas que sensibilicen a toda a comunidade educativa nos valores democráticos: a tolerancia, igualdade, o respecto, o diálogo, a resolución de conflitos de forma pacífica e a non violencia: Día Internacional contra a Violencia de Xénero, Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos, Día escolar da non Violencia e da Paz , Día Internacional da Muller,...
- ✚ Participar en programas específicos de igualdade de xénero para traballar a coeducación desde o currículo etc.
- ✚ Medidas de carácter organizativo que posibiliten a adecuada vixilancia dos espazos e dos tempos considerados de risco, como os recreos, as entradas e saídas do centro e os cambios de clase nos corredores.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes:

- ✚ Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero, para completar a historia da humanidade...
- ✚ Revisar os textos e o material didáctico empregado na aula (valores, normas, representacións, selección dos contidos, dos personaxes, das imaxes, da linguaxe, da proposta de actividades).
- ✚ Realizar actividades de sensibilización na aula.
- ✚ Realizar actividades de información e sensibilización coas familias.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo:

- ✚ Difundir información a través dun taboleiro no centro.
- ✚ Lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.
- ✚ Promover revisar a idoneidade dos contidos audiovisuais das actividades do centro. .
- ✚ Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.

PLAN DE IGUALDADE

- ✚ Xestionar as actividades e da ocupación do patio para favorecer a inclusión.
- ✚ Promover a participación do sexo menos representado nas actividades científico-tecnolóxicas, deportivas, artísticas, de coidado etc.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar:

- ✚ Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
- ✚ Promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.
- ✚ Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- ✚ Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- ✚ Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.
- ✚ Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.

6. Seguimento e avaliación

Indicadores de avaliación

- Auto-avaliación, por parte do centro, do desenvolvemento dos obxectivos e da eficacia das actuacións contempladas no Plan de igualdade.
- Valoración do uso e presenza de unha linguaxe inclusiva tanto na linguaxe oral como escrita do centro.
- Actuacións relativas á sensibilización, visibilización e prevención da violencia de xénero desenvoltas no ámbito da acción tutorial.

Vaise levar a cabo unha avaliación continua que nos permitirá coñecer si os obxectivos plantexados están sendo os adecuados e si as actividades propostas son as correctas para lograr los obxectivos propostos e así poder realizar as modificacións oportunas. Valorarase o grao de implicación de cada un dos membros que compoñen a nosa Comunidade Educativa, así como a coordinación entre eles e o grao de aceptación das distintas propostas. Esta avaliación continua complementarase con unha avaliación final onde se valoren os resultados obtidos, as posibles melloras, erros cometidos, necesidades e grao de satisfacción coa experiencia. Para todo isto empregaranse, entre outros, os seguintes **métodos de avaliación:**

- Revisión dos obxectivos e actividades plantexadas.
- Avaliación das actividades propostas.
- Reunións de seguimento cos titores.
- Memoria do Proxecto.

Una vez realizada a avaliación e memoria do presente Plan, incluíranse no Plan de Mellora para o próximo curso aquelas medidas que se consideren oportunas para a mellora do seu desenvolvemento e consecución de obxectivos.